

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XXI.

НЕДЕЉА 28. СЕПТЕМБРА 1903.

Број 40.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТА ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3 ;
За стране земље на годину	9 ;

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

БЕСЕДА

КОЈОМ ЈЕ

ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО КРАЉ СРБИЈЕ ПЕТАР I.

ОТВОРИО СЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ САЗВАНЕ У ВАНРЕДАН САЗИВ
НА ДАН 16. СЕПТЕМБРА 1903. ГОД., У БЕОГРАДУ

Господо Посланици,

Поздрављам вас срдачном добродомпликом као прве под Мојом владавином слободно избране представнике драгога Ми и верног народа, поздрављам вас с оним српским осећајима љубави и поверења, које сам наследио од Својих предака.

Једнодушним избором Народног Представништва позван на Краљевски престо, Мене је народ српски како при доласку у престоницу, тако и на Мом првом путовању по Отаџбини, предусрео с љубављу и с одушевљењем. Ову манифестацију љубави народне према своме избранiku и Његову дому, Ја сматрам као доказ дубоко укорењеног народног признања према заслугама неумрлог Ми деда Кара-Ђорђа.

Ставивши се одмах при Моме ступању на престо на земљиште чисте уставности, које је по Моме уверењу једино сувремено и спасоносно, Ја сам жељно очекивао овај дан када ћу вас видети сакупљене око Мене, вас, сатруднике Моје, на делу државног и народног преображаја.

Драги представници милог Ми народа,

Главни задатак који очекује мене, вас и цео народ српски, јасно је обележен како потребама саме земље, тако и поукама наше старије и скорије прошлости. Први услов за решење тога задатка јесте слога између Круне и народа и разуман и истрајан заједнички рад на добру и напретку наше драге Отаџбине. За све што од Мене буде зависило наћи ћете Ме свагда готова да све своје силе употребим да се до тога што пре дође. Свестан Свога позива Ја отварам Своје краљевско срце свакоме честитоме Србину, свакоме грађанину драге Ми Отаџбине, без обзира на друштвени, политички и религиозни положај његов.

Од вас, народних избраника, на које су управљени погледи и нашега народа и целог образованог света, очекујем да ћете с оном разборитошћу којом се вазда одликовало племе српско, с оним осећајима дужности и родољубља које од вас захтевају велики интереси Отаџбине, заједнички прегнути на озбиљан рад око важних и великих задатака нове ере државнога живота, чије ће добро решење подићи углед Србије и стећи нам опште признање.

Господо Посланици,

Излазећи пред вас с новом владом, која самим постankом својим и положајем већине својих чланова носи јавно обележје обостраног поверења, и Круне и Народне Скупштине, Ја сматрам за пријатну дужност изјавити пред лицем народних избраника Своје владаљачко признање прошлој влади, што је у једном критичном тренутку с покртвовањем прихватила Краљевску власт, и ослањајући се на патриотизам војске и грађанства сачувала земљу од могућих потреса.

Моја ће вам влада поднети законске предлоге којима ће ошти смер бити финансијско сређивање и привредно опорављање земље. Она ће нарочито старање посветити преуређењу и занављању државне администрације, јер је добра администрација, поред разумне штедње и правилне поделе државних терета, основа добрим финансијама. С тим везана основна ревизија закона о чиновницама биће такође одмах предмет озбиљног владиног старања, а уз то ће ићи и стална брига о целисходнијем и потребама земаљским прилагоднијем уређењу више и ниже наставе, и јачању и развијању наше војене одбранбене снаге.

WWW.UNILIB.RS У срећеним финансијама огледа се и срећеност државна од које зависи углед и поверење у међународним трговинским односима. А привредне чињенице, којима је Бог обдарио нашу лепу Отаџбину, донеће обилате плодове тек онда кад се с непрекидним државним старањем у том погледу удружи и крепка приватна иницијатива, којој треба оставити широко поље и својски је неговати и развијати.

Народно образовање лежи нам без сумње свима на срцу, јер само просвећени народи знају да цене и чувају уставне слободе и установе, да своја уставна права бране а Крунина поштују.

Ја сам уверен да ће народни представници са Мном заједно обратити особиту пажњу на јачање наше војене одбранбене снаге. У слободној Србији јака војна снага уливаће поверење нашем народу у његову безбедност. Ја сам срећан што могу потврдити да Моја мила војска стоји на висини свога патриотског позива. Она доиста заслужује поверење које јој је народ поклањао, и које ће јој, Ја сам у то уверен, и од сада вазда поклањати.

Још у току првога редовнога сазива Моја ће вам влада поднети у првом реду на решење државни прорачун за идућу годину с потребним изменама у позитивним законима који су у непосредној вези с буџетом, а затим ревизију закона о општинама и закона о штампи, предлог законски о уређењу окружне и среске самоуправе, и најпотребније измене у закону о чиновницима. А одмах у почетку рада влада ће вам изнети на решење законски предлог о трговинском уговору с Високом Портом.

Ја се надам да ће Народна Скупштина с пуно готовости изаћи на сусрет Мојој влади, да се сви ови задатци успешно реше на корист државе и народа.

Господо Посланици,

Моја је најживља жеља да Србија буде на Балкану углед законитости, реда, мирнога напредовања и благостања.

Таква Србија биће угледна и поштована, и Мени као владаоцу њеном неће бити тешко да гајим и утврђујем добре и пријатељске односе с другим државама, имајући при томе вазда на уму интересе Србије.

Господо Посланици,

Са задовољством констатујем да су наши односи са свима државама исправни, и да је Моја жеља да они непрекидно таки остану, негујући нарочито традиционе везе с мојном братском Русијом, најбоље одношаје са суседном монархијом Аустро-Угарском, и искрене пријатељске одношаје са сродним Балканским народима.

Жалосни догађаји у суседним областима отоманске империје, у Старој Србији и Маједонији, живо су интересовали и Мене као и све вас. У уверењу и у нади да ће Његово Величанство Султан уз пријатељско садејство Русије и Аустро-Угарске и уз припомоћ осталих великих сила, предузето дело о реформама ипак извести поред свих тегоба на задовољство својих поданика — Србија је за све време овога покрета осталла строго неутрална, ма да су је страдања једноверног и сродног становништва оних покрајина живо тиштала. При једнодушној жељи за одржање европскога мира можемо се надати да ће Његово Величанство Султан успети да мудрим реформама ујемчи безбедност и културни напредак немирима и страдању изложених покрајина, чија нам судба по верским и крвним везама не може бити равнодушна. За сада могу са задовољством споменути да је установљењем комисије за извођење реформама, у којој су и Срби добили свога представника, службено призната српска народност у Отоманској империји.

Господо Посланици,

С тврdom вером у Божију милост, с непомућеним уздањем у срећнију будућност и с јаком надом у сложан, истрајан и успешан рад, Ја оглашујем да су седнице Народне Скупштине, сазване у ванредан, коме ће одмах по Уставу следовати и редован сазив, отворене.

Дај Боже да вам рад буде користан по народ који представљете, плодан за Отаџбину коју љубите, и сагласан с израженим жељама Вашега Краља који из дубине Своје душе кличе:

Живео Српски Народ!

Живела Србија!

24. септембра 1903. год.

у Београду.

ПЕТАР I. С. Р.

Председник Министарског Савета,
Генерал,
Сава Грујић с. р.

Министар Иностраних Дела,
Андра Николић с. р.
Министар Финансија,
Милић Радовановић с. р.
Министар Унутрашњих Дела,
Стојан М. Протић с. р.
Министар Просвете и Црквених Послова,
Љубомир Стојановић с. р.

Министар Војни,
Пуковник,
Милан Андрејевић с. р.
Министар Правде,
Никола П. Николић с. р.
Министар Грађевина,
Владимир Тодоровић с. р.
Министар Народне Привреде,
Тодор Петковић с. р.

Грађанству града Београда

Његово Величанство Краљ указом својим од 21. ов. м., уважавајући оставке које су му поднели: Председник Министарског Савета и Министар без портфеля г. Јован Ђ. Авакумовић; Министар Иностраних Дела г. Љубомир Каљевић; Министар Народне Привреде г. Ђорђе А. Генчић; Министар Грађевина јенералштабни пуковник г. Александар Машин; Министар Унутрашњих Дела г. Стојан М. Протић; Министар Финансија г. Александар Борисављевић; Министар Војни артилериски пуковник г. Леонида Соларовић; Министар Просвете и Црквених Послова г. Добросав Ружић; Министар Правде г. Михаило П. Јовановић, — разрешио их је од досадање дужности и упутио г. Александру Борисављевића на његово место у Државни Савет, а остале ставио на расположење, — а поставио

за Председника Министарског Савета и Министра без портфеля, Ђенерала г. Саву Грујића, Председника Државног Савета и Народног Посланика;

за Министра Иностраних Дела, г. Андру Николића, члана Државног Савета и Народног Посланика;

за Министра Финансија г. Милица Радовановића, професора Велике Школе;

за Министра Унутрашњих Дела г. Стојана М. Протића, Министра на расположењу и Народног Посланика;

за Министра Просвете и Црквених Послова г. Љубомира Стојановића, професора Велике Школе у пензији и Народног Посланика;

за Министра Војног пешадијског пуковника г. Милана Андрејевића, команданта дунавске дивизиске области;

за Министра Правде г. Николу П. Николића, јавног правозаступника из Београда и првог подпредседника Народне Скупштине;

за Министра Грађевина г. Владимира Тодоровића, професора Велике Школе и Народног Посланика; и

за Министра Народне Привреде г. Тодора Петковића, начелника поштанско-телеграфског одељења Министарства Грађевина.

О овоме се извештава грађанство ради знања.

Од суда београдске општине 23. септембра 1903. г. АБр. 9092.

НАРЕДБА

ПРЕДСЕДНИКА БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

од 21. августа 1903 год. АБр. 8388
о распореду рада међу г.г. кметове

Подписати на основу члана 101 закона о општинама

Утврђује следећи распоред рада међу кметове београдске општине за време од данас па до ковца ове године:

1. Кмет г. Михаило Ерковић, вршиће дужност економа и свршавати све послове, који спадају у круг рада економског одељења, а сем тога биће члан сталног гробљанског одбора.

2. Кметови г. г. Јуба Јоксимовић, Стеван Мильковић и Влада Вељковић, образоваће под председништвом г. Јубе Јоксимовића суд ради извиђења и суђења грађанских и кривичних спорова, у колико је општински суд за то надлежан.

Кмет г. Јуба Јоксимовић, као председавајући судија судског одељења потписиваће сву пошту истог одељења, водиће старање да у одељењу буде примеђан ред, да се послови тачно и на време свршавају, да понашање особља одељења према публици, која ради свршавања својих послова у одељење долази, буде тако како нико не би имао повода да се противу истог жали, а на име: да се сваком грађанину тачно и по могућству одмах даде тражено обавештење или упути на оног општинског органа, који је надлежан да му тражено обавештење даде. Да између грађана и чиновника одељења не буде никако препирке, и да се у одељењу не задржавају лица, која ту немају послу; и најзад, да особље одељења не свршава приватне послове за време канцеларијског рада и да у опште не адвокира ни за кога код општинског суда.

Кмет г. Јуба Јоксимовић обратиће нарочиту пажњу на рад општинских извршитеља и по довољном испитивању њихова рада чинити суду предлоге за уређење општинског извршног одељења.

Кмет г. Влада Вељковић водиће надзор над радом особља клничног одељења и општинским кланицама, па све што нађе да се у томе одељењу не уместно ради, представљаће општинском суду с предлогом како да се поправи.

Кмет г. Стеван Мильковић присуствоваће премеру ради убаштињења општинских и приватних имања и премеру приватних имања која се узимају у попис ради наплате дугова. Сем тога биће члан свију комисија које ће вршити колаудирање извршених општинских радова.

3. Кмет г. Благоје Милошевић извиђаће и пресуђивати спорове испод десет динара и потрице; пазарних дана присуствовати на марвеном тргу, а сем тога биће члан свију комисија, које ће вршити колаудирање послова извршених за рачун државе.

4. Кмет г. Михаило Марјановић водиће надзор над пословима администр. одељења и особљем истог и свију осталих одељења у општ. суду, изузев судског одељења као што је определено за кмета старешину судског одељења; отвараће под својом личном одговорношћу сву званичну и писмописну пошту, примаће, кад подписать није у канцеларији, публику, давати јој тражена обавештења, потписиваће сву пошту админ. одељења сем оне која се тиче управе општином. Сем тога подписиваће све акте администр. одељења, којима се прибирају подаци за расправу предмета административне природе. Сви г. г. кметови, поред напред определених им послова, издаваће дозволе за објаве и пасошне према упутствима надзорне државне власти, подписиваће упутнице за болницу, сарану сиротиње, рецепције по којима се издају лекови сиротињи, пошту: војног, статистичког, благајничког и лекарског одељења.

Сем тога прегледаће касе, присуствовати: издавању потпоре сиротињи, извлачењу згодитака класне лутрије и вршити све друге послове који овим распоредом нису предвиђени, а зато ће добивати нарочита писмена наређења. И кметови који нису распоређени за суђење, на случај да који од кметова, који су за суђење одређени, буде спречен да суди, узимаће се за суђење и то првенствено они, који су мање заузети послом дотичног дана.

Сву пошту грађевинског одељења потписиваће потписати првенствено, а по наредби потписатог кмета г. Мих. Марјановић; а решења истог одељења поред потписатог, два кмета која у решавању буду учествовала.

За вршење контроле над осталим општинским установама и радовима, издаћу одвојен распоред накнадно.

Овај распоред ставити на знање ради управљања г. г. кметовима, а саопштити га на потпис свему особљу општинског суда, као и писмом управи: грађевинског одељења, водовода и трошарине, ради управљања.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Председник београдске општине — г. Коста Главинић, вратио се је са осуства 25. ов. м. и дужност председника општине предузео.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Г-ђа Ружица удова Николе Цветковића, бив. члана полиције, упутила је суду београдске општине 15. септембра писмо следеће садржине;

„Све благо које сам имала на овоме свету — децу моју, изгубила сам. Никога вишне свога немам. Да се не би кости деце моје, што је за мене светиња, а по мојој смрти претурале и једног дана бациле и затрпали да им се трага незна, ја сам одкупила према признаници те општине од 18. маја 1902 год. Бр. 547, на новом гробљу гробнику III реда у парцели X под бр. 85 и тамо пренела децу моју. Али како моје право службености на ову гробницу траје према правилима само педесет (50) година, то сам према гласу уложне књижице парт. Бр: 3080, књ. XIV страна 213 уложила код Управе Фондова 60 дин. која ће се сума у току 50 година капитализати тако, да на крају педесете године сума која буде нарасла биће толика велика, да ће се од исте понова за других 50 година ова гробница моћи купити у службеност а међу тим капитал се неће окрњити него остаје и на даље да се капиталише, да би тако сваких осталих 50 година могла се ова гробница одкупљивати, а на тај начин, моје благо, сирота деца моја, мирно у гробници почивала.

Сем тога по уложној књижici парт. бр: 3079, књ. XIV лист 212 ја сам уложила код Управе Фондова 225 дин. на приплод од кога ће се прихода — интереса — сваке године моћи плаћати одржавање ове гробнице тако, да се овај капитал неће моћи никад окрњити, пошто ће интерес бити довољан за плаћење овога одржавања гробнице.

Па као што сам у почетку овога акта изјавила да немам никога после своје смрти да оставим који би овоме бригу водио, ја сам била слободна да овластим код Управе Фондова ту општину да она ове интересе кад им буде време наплаћује и по својим књигама мене одужује како за годишње одржање гробнице тако и за поновна одкупљивања исте.

Ја молим београдску општину да има толико милосрђа према једној ојаченој мајци па да се овога наплаћивања прими, запта ћу јој и овога и онога света бити захвална.

А зато, што ће одређени чиновник требати да иде у Управу Фондова и овај интерес прима, ја сам се решила да чиновништву београдске општине у име захвалности и признања приложим од своје сиротиње за њихов пензиони фонд кога општина мисли да установи једну стотину (100) динара, верујући да ће их они примити све срдно, као што их им и ја дајем молећи их: да овај мој аманет вазда савесно испуњавају.

Под ^{1/1} прилажем уложне књижице.

Под ^{2/2} прилажем сто (100) динара за пензиони фонд чиновника београдске општине."

Суд је овај усвојио ову молбу г-ђе Ружице и наредио даље шта је потребно.

Дајући јавности предње писмо г-ђе Ружице којим се очитује материнска љубав према својој деци и признање чиновништву београдске општине суд београдске општине у име својих чиновника овим изјављује г-ђи Ружици топлу захвалност на прилогу који је овом приликом учинила пензионом фонду чиновника београдске општине.

Од суда београдске општине 21 септембра 1903. г. ББр. 5721, Београд.

НАРЕДБА

Према изменјеном § 366. кривичног закона, за случајеве које ни тим ни другим којим специјалним законом нису предвиђени нити је за њих казна прописана, моћи ће месна полицијска власт издавати наредбе и на тај начин одређивати казну од 10 до 150 динара или од једног до 20 дана затвора за лица која би радила противно таквим наредбама.

Поред осталог, ове наредбе могу се односити и на уредност јавног саобраћаја у опште а нарочито уличног, на одржавање чистоће и уклањање свега што би штетно утицало на здравствене прилике становништва.

Како суд општине београдске по чл. 93 закона о општинама има власт и саобраћајне и санитетске месне полиције, те је самим тим овлашћен и за издавање наредба које у том смислу предвиђа § 326 кривичног закона, то суд одштите београдске.

Наређује

I

Управи Безим. Друштва за трамваје града Београда и то:

1.) Да најдаље до првог идућег мејса учини све што треба за подпуну удобан и исправан трамвајски саобраћај, како коњски тако електрични; и то строго по последњем распореду који је суд општине београдске надлежан, у своје време, одобрио, а и да у будуће по добивеним распоредима вожње тачно саобраћаја трамвајима једне и друге вуче.

1.) Да на тај циљ у свако доба мора имати довољан и потпуно употребљив, исправан возни материјал за лак и угледни трамвајски саобраћај.

3.) Да ни у једном случају за трамвајски саобраћај не употребљава слабе коње, или неисправна кола са којима би се отежавао повољан саобраћај или би се грађанство излагало незгодама одоцњавања а нарочито изгледима опасности.

4.) Да се у трамвајским колима не може допуштати смештај већег броја особља него што је према просторности кола могућно, па да свако лице може заузети седиште на трамвајским клупама. Друштво ће се при том држати у свему нарочито издате наредбе Управе града Београда од 26. јуна 1902. г. № 18324 и у смислу исте нарочитим објавама на колима обзначити колико лица могу имати приступ и стајати на једној и другој платформи.

5.) Да се у колима, трамвајским станицама, шинама и прописном одстојању од шина одржава највећа чистота и сваког дана сва кола која су намењена саобраћају за следећи дан испирају од нечистоће и прашине.

6.) Да Управа нарочитим објавама, које треба да су видно изложене, у сваким колима обзнати да је пљување на колском патосу забрањено и да се казни по § 326 кривичног закона.

II

Грађанству и Управи друштвеној:

1.) Кад год трамвајски билетар изјави да су места заузета и да приступ није више слободан, дотично лице не сме се попети у кола и ако се попело мора се одмах скинути. Ако не би тако поступило, билетар ће зауставити кола и обратити се најближем жандарму, а у недостатку овога најближем кварту да дотично лице скине с кола а његово име достави општинској власти те да се узме на одговор и у смислу ове наредбе казни.

2.) Забрањује се публици да пљује по колском патосу. Возно трамвајско особље биће дужно о овоме да води строга рачуна и о сваком случају противног поступања биће дужно да извести друштвену Управу а ова ће опет известити општински суд, како би се са одговорним лицем поступило у смислу ове наредбе.

III

О тачном вршењу ове наредбе у који се иста односи на друштвену Управу суд општине београдске увераваје се преко нарочитих техничко-санитетских комисија које ће одређивати од времена на време.

За сваки доказани случај који би био противан овој наредби биће казнено одго-

ворна друштвена Управа и остали њени органи у колико би и до њих било кривице по § 326 кривичног закона, и у који се у дотичном случају не би било кривице из другог ког законског прописа; а да би се обезбедило тачно вршење ове наредбе, општински суд и силом своје власти отклањаје све неисправности на рачун и одговорност друштвене Управе.

У колико се ова наредба односи на грађанство, па би неко против исте поступио, узеће се на одговор и казнити по § 326 кривичног закона.

Од суда општине београдске 19. септембра 1903. год. Београд, К.№ 1913.

Председник
Београдске општине
Коста Д. Главинић с. р.

Кметови:
М. Ерковић с. р.
Стеван Миљковић с. р.

За деловују
писар
Душ. К. Живковић с. р.

На основу § 326. кривичног закона Управа града Београда одобрава ову наредбу с тим да се за непослушност исте казни новчано до 150 динара или затвором до двадесет дана затвора.

Управник Београда
Д. Вујић с. р.
(М. П.)
Бр. 28.559
25 Септембра 1903. год.
Београд

ОБЛАВА

Команда дунавске дивизијске области актом својим од 20. ов. мес. Е.№ 5241, јавила је суду, да ће до 7 октобра ове године, на основу решења г. Министра Војног од 19. ов. м. Е.П.№ 5385, примати понуде поједињих понуђача, који би се хтели примити лиферовања меса гарнизону београдском и топчицерском у 1904. год.

Ово се јавља грађанству града Београда, ради знања.

Од суда београдске општине 23. септембра 1903. год. АБр. 9039, Београд.

ОГЛАС

На дан 29. овог месеца у 3 сата по подне држаће се у канцеларији економског одељења општине усмена лicitација за набавку 107.940 килограма зоби (овса) за храну коња која се има излиферовати по један вагон месечно до нове хране.

Лicitант при лicitацији полажу 1000 динара на име кауције у новцу или вредећим хартијама.

Ближе извешћа и услови могу се видети сваког дана у економском одељењу општине, а и при лicitацији.

Ово се даје јавности и позивају лicitанти да дођу у описано време на лicitацију.

АБр. 5419. Од суда општине београдске 20. септембра 1903. год., Београд.